

Edini slovenski dnevnik
 - v Zedinjenih državah -
 Velja za vse leto... \$3.00
 - Ima 10.000 naročnikov -

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
 - in the United States -
 Issued every day except
 - Sundays and Holidays -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879, TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
 NO. 299. — ŠTEV. 299. NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 22, 1913. — PONEDELJEK, 22. DECEMBRA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Huerta je izplačal svojim vojakom mezdo.

PROSTOVOLJCI SO ZADOVOLJNI Z DELNO PLAČO. SPOR MED FEDERALCI. MEHIKANCI SO PREVEDLI PREKO MEJE KONJE IN MULE, DA BI NE PADLO BLAGO V ROKE GENERALA VILLE. — USTAŠI SEVERNO OD TORREONA. — ŠPANSKA KRIŽARKA V MEHIKI. — NASPROTUJOČA POROČILA. — NAMERA VAN NAPAD NA TAMPICO.

Presidio, Tex., 21. dec. — Danes se je pričelo izplačevanje čet federalnih vojakov in prostovoljcev. Ker so slednji izjavili, da se zadovoljujejo z delno plačo, so izostale težkoče, katere se je pričakovalo pri izplačevanju.

S tem pa še nikakor ni rečeno, da bi ne moglo priti do spora med federalci in prostovoljci, ker vlada med zadnjimi nezadovoljstvo glede generala Mercada, katerega nočejo priznati kot polkovnika. Glasi se, da je več častnikov prostovoljcev brzojavilo Huerti, da nočejo imeti ničesar opraviti z generalom Mercado. Raditega se je naročilo generala Orozco in Salazarju, naj delata povsem samostojno, kakor hitro hosta zapustila Ojinaga.

Orozco je odločno zanikal vest, da se namerava pridružiti novi revoluciji, katero hosta baže uvozila Felix Diaz in Vasquez Gomez.

Tukajšnje carinske oblasti inajo noč in dan posla, ker spravlja jo Mehikanci konje in mule preko meje, da jih rešijo pred Villom, ki zaplenja vse, kar mu pride pod roko.

Chihuahua, Mehika, 21. dec. — Ako je mogoče verjeti poročilom ustašev, je dosegla armada generala Herrera, ki broji 4000 mož, mesto Nue vo centralni železnici, petnajst milj severno od Torreona.

General Villa se mudi v Chihuahui ter se ne bo podal v Ojinago ker se boji federalcev.

Washington, D. C., 21. dec. — Newyorška tiskovna Speyer & Co. je sporočila danes državnemu departamentu, da se ni vdeležila

Pesledice novega tarifa.
 Pittsburgh, Pa., 21. dec. — Ker je stopil v veljavo novi tarif, je izgubilo 6000 delavcev delo. Westinghouse tovarne so jih odpustile 4500, Janes & Laughlin pa 1500 mož.

Madison, Wis., 21. dec. — Jamesville tovarne za sladkor so prenehale začasnó z obratovanjem.

Aristokrat postane duhovnik.
 London, Anglija, 21. decembra. Viscount Mountmorres je postal duhovnik. 44letni aristokrat je bil že žurnalst, trgovec, pisatelj in je enkrat potoval za stavo okoli sveta.

Požar na ladiji.
 London, Anglija, 21. dec. — V Mill Bay, Gareloch, je zgorela danes privatna jachta lorda Inverclyde. Škoda je precejšna.

Sloni imajo morskó bolezen.
 Na parku "Pretoria" so dopeljali sem tri slone, tri medvede in 1700 ptičev. Sloni imajo morskó bolezen. Živali pošljejo iz New Yorka v Chicago, kjer jih bodo rabili pri snemanju kinematografskega filma.

Že dolgo
 niso bili parobrodni listki za pot iz stare domovine tako poceni kakor sedaj; rojakom, kateri želijo naročiti vozne listke za svoje družine, prijatelje in znanee, se nudi sedaj najbolj ugodna prilika, dokler se cene zopet ne zvišajo. Pikiite takoj za vsa potrebna pojasnila na znano trdko: **FRANK SAKSER**, 82 Cortlandt St. New York City.

Državna pomoč Alaski.

Zvezna vlada se zavzema za domačine v Alaski ter podpira celo kooperativno združništvo.

Washington, D. C., 21. dec. — Zvezni urad za vzgojo si je nadel nalogo, da podpira domačine v Alaski potom kooperativnega sistema ter jih istočasno varuje pred trgovci, ki zahtevajo za importirano blago skoro nedosežne cene, dočim pa plačujejo za domače pridelke le najnižje cene. Kooperativne trgovine ustanovi ponavadi zvezni uradnik, nakar jih izroči domačinom v lastno oskrbo. Kooperativne trgovine se ne pečajo z vsemi mogočimi stvarmi, posebno pa s prodajo živil in obleke.

Tako se naprimer poroča iz Hydraburg v južni Alaski da je tamošnja kooperativna trgovina, ki stoji pod nadzorstvom učitelja izplačala za preteklo leto 50 odstotkov dividende ter je imela še vedno toliko sredstev na razpolago, da si je zgradila poslopje.

Vlada skrbi tudi za to, da se razširi v Alaski severni jelen, katerega se je importiralo iz Sibirijske. Ta žival je veliko pripomogla k temu, da se je civiliziralo Eskime-nomade.

"Demoni stepe".

Aretirali so 50 članov ruske morilne tolpe, ki je uganjala grozna hudodelstva.

Petrograd, Rusija, 21. dec. — 50 članov zloglasne morilne tolpe, ki je znana na Ruskem pod imenom "demoni stepe", se nahaja sedaj pod ključem v Ekaterinoslovu. Enajst izmed njih je bilo obsojenih na smrt, dočim so dobili ostali dosmrtno zaporne kazni.

Delovanje te roparske tolpe je obsegalo celo vrsto najgroznejših umorov in drugih hudodelstev. Naravnost nepopisno je, kako so počenjali ti roparji s svojimi žrtvami ter se že domneva, da so bili ti ljudje naravnost blazni. Utikali so svojim žrtvam dinamitne patrone v usta, nakar so jih razstrelili. Ako niso hoteli kmetije pokazati mesta, kjer so imeli spravljene denar, so jim polili noge s petrolejem, katerega so nato užgali. A tudi v slučaju, da so kmetije pokazali skrivališča, so jih pobili s sekirami. Prizanesli niso niti ženskam niti otrokom, tako, da ni ostala nobena priča njihovih hudodelstev. Vse to so priznali pred sodiščem.

Hudodelstva so uganjali pet let ter se da razlagati to le s tem, ker je ruska policija skrajno podkupljiva.

Izbruh ognjenika zahteval 500 žrtv.
 Sydney, Avstralija, 21. dec. — Sem došli parniki poročajo, da je bilo valed izbruha ognjenika na otoku Ambrin v Hebridskem otočju ubitih skoró 500 oseb. Široke reke lave so se ulile raz goró ter odrezale prebivalcem vsako pot za rešitev.

Kosti Kristofa Kolumba.
 Washington, D. C., 21. dec. — Senat podpira idejo, da bi se kosti Kristofa Kolumba, ki so spravljene v grobnici v San Domingu, poslale na panamsko razstavo v San Francisco. Ne ve se še, če bo republika San Domingo to dopustila ali ne.

Ponesrečena Amerikanka.
 Paris, Francija, 21. dec. — Inez Sprague Stinnes, nečakinja prejšnjega guvernerja Spragua, je padla s konja in se hudo poškodovala. Zdravniki upajo, da bo ostala pri življenju.

Žepni tat skočil iz drvečega vlaka.

Svojemu sosedu je ukradel iz žepa listnico s \$60, kar je pa nek sopotnik pravočasno zapazil.

DIVJA GONJA.

S prebito črepinjo in polomljenimi udi je obvisel na verigi. V teku ene ure je umrl.

Skrajno predrznost. Newyorških žepnih tatov kaže sledeči slučaj.

Včeraj popoldan okoli četrte ure se je vozil z vlakom podeestne železnice John Martinelli s št. 359. zap. 45. cesta. Poleg njega je sedel mlad mož in navidez pazljivo prebiral debelo knjigo. Knjigovodja Jacob Tevey, ki se je tudi nahajal v vlaku, je videl, ko je bralec, ki je bil, kot se je pozneje izkazalo 21-letni natak Salomon Fuerst, potegnil Martinelli iz žepa listnico in odšel v drugi voz. Knjigovodja je Martinelli opozoril na tatvino, nakar se je začela divja gonja za tatom. Med pasazirji je nastala panika, posebno ženske so vpile, da je bilo groza. Tat je medtem dospel v zadnji voz, v katerem se je pa slučajno nahajal uniformiran stražnik. Fuerst ni dolgo pomišljal, ampak se je zmiznil mimo policista do zadnjih vrat in se zagnal na tir. Pri tem se je pa zaletel z nogami med verige in tako obvisel.

Stražnik je takoj dal znamenje in po preteku pol minute se je vlak vstavil. Ves ta čas je butala Fuerstova glava ob stranske kole, ker si ni mogel z rokami nič pomagati. Ljudje so takoj udri iz vozov in našli predrežja v groznem stanju. Črepinjo je imel na več mestih prebito, tilnik zlomljen in polomljene ude. Na Nevins Str. postaji ga je vzel v svojo oskrbo poklicani ambulanci zdravnik, toda po preteku ene ure je tat izdihnil v bolnišnici.

Listnice niso našli, čeravno so preiskali vso progo, iz česar se da sklepati, da je imel Fuerst v vlaku tovariša, kateremu je med begom izročil ukradeno stvar.

Za žensko volilno pravico.

Washington, D. C., 21. dec. — Štiri organizacije ameriških sufragetk bodo sedaj vsak dan po svojih zastopnicah zahtevale v kongresu, da naj se sprejme amendent k ustavi glede ženske volilne pravice.

Božične pošiljke.

Washington, D. C., 21. dec. — Čeravno je naval na pošta velikanjski, so postarji prepričani, da se bodo zamogle vse pošiljke redno oddati. Največji naval je baje v Denver, Colo. V New Yorku so stopile sedaj za božični čas v veljavo nekatere nove naredbe.

Županske volitve.

Seattle, Wash., 21. dec. — Na zadnjem shodu nemško-amerikanske zveze je bilo sklenjeno, da se za bodoče županske volitve postavi Nemea za kandidata, ki bo najbrže Jacob Schaefer, izdajatelj nemških listov ob pacifični razstavi.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americans orože
 "LAURA"
 odpluje dne 31. decembra 1913.

Vožnja stane iz New Yorka do
 Trsta in Reke \$36.—
 Ljubljane \$37.18
 Zagreba \$37.08
 Vožnje listke je dobiti pri **FRANK SAKSER**, 82 Cortlandt St., New York City

Samomor mornarja.

Imel je razmerje z ženo nekega zveznega vojaka. Ona se je hotela v obupu zastrupiti.

V neki hiši na Broadway in Moshulu Ave. v New Yorku so našli včeraj 26letnega mornarja Wilforda Banksa mrtvega. Poleg njega je ležala v nezvesti 19letna žena vojaka George Withey-a.

Na lice mesta poklicani ambulanci zdravnik je konstatiral, da je spila dozo karbolne kisline. Ker jo je spila le malo količino, bo v kratkem popolnoma ozdravela.

Ko je prišla malo k sebi, je izpovedala, da je stopil opolnoči k postelji Banks s čašo v roki, rekoč: — Umrl bom! — Nato je spil polovico kisline, polovico je pa ponudil njej. Nekaj časa je klicala na pomoč, ker pa ni bilo nikogar v sobi, si je tudi ona omočila ustnice s trupom. Policija je našla v sobi listek z napisom: — "Smrt je plačilo za greh", in listnico, v kateri je bila menica za \$100.

Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. Skoraj gotovo se je bal, da bi mu ne prišel mož od njegove ljubice na sled.

Skrivnosten umor.

Nepoznani zločinci so napadli in ubili starega moža, dočim so pretepli njegovo hčer.

Fort Plain, N. Y., 21. dec. — Oblasti so danes izvedele za hudodelstvo, kojega povzročilec in vzroki niso znani. 20-letna Helena Barret iz Sprakers Station je namreč še vsa omamljena od udarcev sklicala sosede, ki so našli njenega 60-letnega očeta mrtvega v postelji. Telo mu je kazalo strašne udarce in glava je bila prestreljena. Deklica je izpovedala, da je v soboto zvečer, ko je njen oče že ležal v postelji, pri čitanju neke knjige zadremala ter da jo je naenkrat nekdo udaril po glavi, nakar je omedlela. Kdo so storilec, ne ve ter tudi ne more povedati, ali je bila vdeležena le ena oseba ali več. Šerif in pomožni okrajni pravdnik sta skušala dobiti sledove s pomočjo krvnih psov, a tozadevni poiskusi so ostali brez uspeha.

Domneva se, da se je šlo za roparski napad, ker je bilo splošno znano, da ima stari Barret v hiši večjo množico denarja, ki pa je bil dobro skrit ter nedotaknjen.

Omejevanje dela kaznjencev.

Des Moines, Iowa, 21. dec. — Državna komisija za kontrolo jetnišnic v Iowi je sporočila uradnikom državne federacije, da se njena naziranja glede dela kaznjencev strinjajo z onimi federacije ter da se bo skušalo kolikor mogoče omejiti delo kaznjencev, ki tvorijo veliko konkurenco delavstvu.

Smrti padec.

Včeraj se je moral zagovarjati pred sodiščem v New Yorku 37-letni George Miller, ker je bil obdolžen, da je on povzročil smrt Georgea Tigetmeyera, ki je bil oskrbnik v hiši št. 210 7. Ave. Smil ga je baje s tako silo nazarjal, da je padel po stopnicah in obležal na mestu mrtve. Ker ni imelo sodišče zadostnih dokazov, ga je izpustilo na prosto.

Plin povzročil smrt dveh otrok.

Pittsburgh, Pa., 21. dec. — V kopalnici stanovanja družine Bogow so našli 12-letno Rozo Bogow in 14-letno Berto Supovic mrtvi. Usmrtili jih je plin, ki je uhajal iz male peči. Sprva se je domnevalo, da se gre za skupen samomor, a policija je mnenja, da se je pripetila nesreča.

"Mona Lisa" v Franciji. Angleške sufragetke.

Slavno delo italijanskega mojstra so izročili francoskemu poslaniku Barreru. "Pazite nanjo!"

LJUDOŽROI.

Divjaki so umorili nemškega profesorja in ga snedli. Newyorčan aretiran v Parizu.

Rim, Italija, 21. dec. — V navzočnosti zunanega in naučnega ministra, ravnatelja Besnarda in drugih uglednih osebosti so izročili danes francoskemu poslaniku Barreru slavno sliko "Mona Lisa", katero je odpasal na Francosko. Slika je spravljena v dragoceni omari. Ravnatelj akademije lepih umetnosti, dr. Corrado Ricci, je dal poslaniku ključek od omare z besedami: — "Tukaj je! Le dobro pazite nanjo! Od torka do sobote je bila slika razstavljena v palači Borghese.

London, Anglija, 21. dec. — Se sedaj se ne ve, kako je nastal večeraj popoldan v Portsmouth požar, ki bi bil kmalo uničil novo vojno ladjo "Queen Mary". Nekateri pravijo, (ta slutnja je popolnoma upravičena), da so zažgale sufragetke. Pri gašenju sta se smrtno ponesrečila dva mornarja. Škoda znaša torej tri milijone dolarjev. Zgorelo je veliko modelov, starih bojnih ladij in precej izvanredno važnih dokumentov.

London, Anglija, 21. dec. — Nemški raziskovalec dr. Deiniger je prišel s svojo ekspedicijo tudi na Neumeckenburg, otok v Bismarek-Arhipelu. Tamošnji kanibali so usmrtili Deinigera in ga snedli. Nekaj članov ekspedicije je pobegnilo.

Pariz, Francija, 21. dec. — Tukaj so aretirali newyorškega starinarja Davida Morrisa, ker je obdolžen, da je ukradel v Neilly več dragocenih knjig, ki reprezentirajo vrednost približno 30.000 frankov. Ker mu sodišče ni moglo ničesar dokazati, so ga izpustili na prosto.

Predloga za žensko volilno pravico.

Washington, D. C., 21. dec. — Voditeljice National Women's Suffrage Association upajo, da bo v senatu kmalu uložena predloga za amendent k zvezni ustavi, glasom kojega bo uveljavljena splošna ženska volilna pravica. Na dnevni red pride vprašanje najbrže v zvezi s predlogom glede grajenja državnih železnic v Alaski.

Vojaška služba.

Washington, D. C., 21. dec. — Zadnji čas se je zelo zvišalo število mladih ljudi, ki bi radi oblekli vojaško suknjo. Meseca novembra se jih je prijavilo pri različnih rekrutnih istacijah 5000, skoraj 2000 več kot istega meseca lanske leto.

Predsednik Wilson.

Washington, D. C., 21. dec. — Predsednik Wilson bode preživel božične praznike v Pass Christian, Miss. Prej bo še imenoval potrebno število članov za zvezno rezervno komisijo. V terek bo odpotoval iz Washingtona. Ker bo odsotna tudi Bryan in Garrison, ga bo nadomestoval tajnik Tumulty.

Večkrat oženjen.

Frederick, Okla., 21. dec. — Iz poročila šerifa Lutie T. Arnolda je razvidno, da ima trgovec s živino, Lutie T. Arnold, deset žena, ki so raztresene po Illinoisu, Oklahomi in Missouriju. Dosedaj so ostala vsa poizvedovanja po njem brezuspešna.

Iz Avstro-Ogrske. Stavka tiskarjev.

Spor med poljskim ministrom in prejšnjim načelnikom poljske ljudske stranke.

"AMERIŠKI PROFESOR."

Dozdevni Wellingford je osleparil dunajskega juvelirja Schlesingera za \$3000.

Dunaj, Avstrija, 21. dec. — Spor med poljskim ministrom pl. Dlugoszem in prejšnjim načelnikom poljske ljudske stranke, Stapiński-jem še dosedaj ni poravnani. Danes je v poslanski zbornici dal sam Stapiński povod za debato. Dlugosz, ki pa ni bil navzoč, je očital, da si je pridobil plemstvo nepostavnim potom. Kot je znano, ga je bil Dlugosz obdolžil, da je porabljal denar, namenjen za volitve, v svoje privatne namene.

Tukajšnji juvelir Schlesinger je postal žrtev nekega ameriškega sleparja, kateri mu je poslal za \$3000 zlatnine in draga kamenja. Dragocenosti so bile tako izvrstno ponarejene, da je Schlesinger šele pred nekaj dnevi zapazil prevaro. Slepar se je izdal za ameriškega profesorja astronomije Wellingforda.

Stavka tiskarjev se je razširila po vsej češki kraljevini. Nekateri časopisi so prenehali izhajati, drugi pa izhajajo zelo neredno.

Temperenčniki v Oregon.

Salem, Oregon, 21. dec. — Petindvajset prebivalcev iz Copperfielda, okraj Baker, je poslalo guvernerju Westu pritožbo, da se postave skoraj nič ne izpolnjujejo. Kot je znano, je Oregon "suha" država, toda v Copperfieldu stanuje župan v hiši, kjer je gostilna. Po noči se pleše in pijača se prodaja mladotnim možkim. Guverner je obljubil prosilec svojo pomoč.

Minimalna plača v Minnesoti.

St. Paul, Minn., 21. dec. — Komisija, ki študira vprašanje minimalnih plač, bo najbrže določila \$8.50 kot najnižnjo svoto, katero sme dobiti kaka žena ali deklica, zaposlena v kaki tvornici ali trgovini. Iz poročil, ki so došla komisiji, je razvidno, da varirajo plače delavk med \$3 in \$16, da pa ne zasluži večina delavk preko \$6 na teden.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5....	1.10	130....	28.60
10....	2.15	140....	28.85
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.85
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.60
90....	18.45	900....	184.00
95....	20.45	1000....	204.00
100....	22.50	2000....	407.00
120....	24.55	5000....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljke razpošilja na zadnje pošte c. k. pošto hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času. Denarje nam poslati je najprejličeje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. **FRANK SAKSER**, 82 Cortlandt St. New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

\$35 FOR \$10.50

Vprašanja in odgovori čitateljem "Glas Naroda".

Vprašanje: Zakaj plačujejo ljudje 4 ali večkrat toliko, kakor je ura vredna? **Odgovor:** Kar ne pozna nihče trgovske cene in ne ve, kje se za isto ceno kupi.

Vprašanje: Zakaj računajo prodajalci za uro 4krat toliko kot je vredna? **Odgovor:** Ker prodajalec le eno ali par ur na teden ter mora iz tega plačati za prostor, za vse stroške in živeti. Tovarnica ne kupuje od nikogar ur kakor trgovec in tovarnica ne prodaja par ur na teden, temveč na stotine in tisoče na teden. Vzemimo, da tovarnica prodaja le 100 ur na dan in zasluži pri uri le 25c, to je že \$25.—. Zato je umljivo, da tovarnica more dajati ure tako poceni.

Ako želite kupiti **dobro** uro žensko ali moško po **tovarniški** ceni, kupite naravnost od nas in prihranili si boste veliko denarja. Naše ure, veržice in priveski so zelo lepi, najnovnejši urovec in najboljše kakovosti, jamčeno od tovarničarja za 20 let. So pozlačene (14 k. Gold Filled) imajo troje pokrovov, ki so umetno gravirani. Ure imajo najboljše kolesje, so skrbno regulirane ter priznane kot časovno merilo.

Ako želite imeti eno teh ženskih ali moških \$35.— ur, veržic in priveskov za \$10.50 si oglejte gorenje slike, izrežite eno, katere za vam najbolj dopade in jo pošljite s \$2.— depozita. Mi vam uro, veržico in privesek takoj pošljemo uloženo v lični škatljici. Kadar vam pride ura v hišo, jo natančno pregledite in ako ste zadovoljni, plačate preostanek \$9.50 in ekspresne stroške od 25c. Ako bi pa ne bili zadovoljni z uro, veržico in priveskom, jih ne sprejmite in mi vam vrnemo \$2.00.

Dostavljamo šč, da ničesar ne riskirate, ako naročite od nas uro. To pa zato, ker so naše ure, veržice in priveski zaupljivi za 20 let. Ako bi se vam tekom tega časa ura potrla, vam jo popravimo povsem zastonj, ako nam pošljete 25 centov za ekspresne stroške.

Oni, ki žele kupiti le uro brez veržice in priveska, plačajo le \$9.— in naj pošljejo \$1.— depozita.

Naslovite le:

NATIONAL COMMERCIAL CO.

505 E. 5th Street,
Dept. 240
New York.

